

Hadsereg repülőerők hadtápbiztosításának rendszere

Galambos János alezredes

Az MN csapatai hadtápbiztosítása korszerűsítésének szerves részét képezi az összefegyvernemi hadseerg alárendeltségébe kerülő repülőerők hadtápbiztosítási elveinek oly irányú korszerűsítése, hogy az alapvetően feleljen meg az MN elvonuló csapatai ellátási rendszerének. Ennek feltételei a már meglévő szervezetek korszerűsítésén túlmenően a hadosztály ellátó zászlóaljknál, az összefegyvernemi hadsereg ellátó dandáránál, továbbá a központ hadtápbiztosító dandáránál is a közeljövőben teljesen megteremtődnek.

Az összefegyvernemi hadsereg alárendeltségébe tartozó szerveknél a csapatrepülő erők hadtápbiztosítására M esetén rendszerbeléptetésre, illetve korszerűsítésére tervezett szervezetek állománya és kapacitása várhatóan az alábbiak szerint alakul:

- ho. híradó zászlóaljknál (az M-re rendszeresített helikopterek részére megalakítandó repülő-üzemanyag tárolására a helikopterek kiszolgálására) 2 db 5 t re. üza. töltő. gk. gk.-vezetővel együtt;

- ho. ellátó zászlóaljknál (a híradó zászlóaljakhoz M-re rendszeresített helikopterek részére megalakítandó magasabbegység szintű re. műszaki anyagi készlet szállítására) 1 db 5 t re. üza. töltő és 1 db 5 t. tgg. gk.-vezetővel együtt;

- hadsereg futár- és táborigazdálkodás zászlóaljknál (a zászlóaljakhoz M-re rendszeresített helikopterek kiszolgálására, továbbá egység és magasabbegység szintű repülő-üzemanyag és re. műszaki anyag tárolására) 5 db 5 t re. üza. töltő gk. és 2 db 3 t tgg. gk.-vezetővel együtt;

- hadsereg ellátó dandárnál: csapatrepülő ellátó század állománya mintegy 180 fő; 390 t re. lőszer és rakéta száll. kapacitás; 660 t re. hajtóanyag és 64 t re. kenőanyag szilárd szállító kapacitás, továbbá a re. műszaki anyag szállítására 100 t szilárd szállító kapacitás, összesen: szilárd 554 t; folyékony 660 t; mindösszesen 1214 t.

A hadseregparancsnok közvetlen alárendeltségébe kerülő harci helikopter-erőknél az alegység szintű ellátás végrehajtására olyan századhadtápbiztosítók vagy olyan integrált kiszolgáló ellátó szervezetek kerülnek létrehozásra, amely egy közepes harcnapra - mindennemű - anyag gépkocsin történő tárolására lesz képes és a sebesültek ellátását két zászlóalj típusú segélyhellyel végzi. A századhadtápbiztosítók részlegként működésükre és működtetésükre.

Az ezredtagozatban két-három irányba osztható segélyhely és 2-3 közepes harcnapis anyag keréken történő tárolására képes, 2-3 irányba osztható ellátó század kerül szervezésre.

A felderítő repülőszázad hadtápbiztosítására olyan két irányban működőképes integrált kiszolgáló hadtáp részleg kerül szervezésre, mely képes 1-2 harcnapis anyag gépkocsin történő tárolására és alegység szintű ellátás végrehajtására, az egészségügyi biztosításnál a sérültek és betegek egység szintű ellátására.

Mindkét szervezet (harci helikopterezred, felderítő repülőszázad) hadtápszervezetének konkrét kapacitás adatai az ezred, illetve a század konkrét szervezetének, a tervezés alapjául elfogadásra kerülő bevetések számának függvényében fognak kialakulni az MN hadrendjébe történő beléptetésének kezdetéig.

Az összefegyvernemi hadseregparancsnok alárendeltségébe kerülő repülőerők hadtápjának felkészítését a Magyar Néphadsereg összhaderőnemi hadtáp felkészítésének megfelelően az a célszerű, ha teljes felelősséggel a Csapatrepülő Parancsnokság és alárendelt hadtáp vezető szervei végzik együttműködésben az összefegyveremi hadsereg hadtáptörzsével. A hadosztály híradó zászlóaljknál a hadsereg futár- és tábori posta zászlóaljknál, a hadosztályok ellátó zászlóaljainál rendszerbeállításra kerülő csapatrepülő ellátó részleg, illetve raj, továbbá a hadsereg ellátó dandár állományába rendszerbelépő csapatrepülő ellátó század felkészítéséért teljes felelősséggel a hadsereg hadtáptörzs, a központ hadtáp ellátó dandár állományába rendszerbelépő csapatrepülő ellátó század felkészítéséért az MNHF-ség felelős.

Az átalárendelés után – az előljárói felelősség alapján – a hadtápbiztosítás feladatai az összefegyvernemi hadseregparancsnok követelményei alapján a hadtáphelyettes elhatározása alapján valósul meg, olyan számvetéssel, hogy a hagyományos hadtáp anyagi-technikai és egészségügyi ellátás a jelenleg meglévő rendnek megfelelően, a speciális repülőanyag ellátáshoz szükséges hajtóanyag, repülő-szakanyag, repülő-lőszer, rakéta stb. a hadsereg, illetve a központ hadtáp ellátó dandár csapatrepülő ellátó század raktáraiból utánszállítással történjen. A felderítő repülőszázad vonatkozásában annyi eltéréssel, hogy az alapvetően – egyes nemzeti anyagok kivételével – teljes egészében a Front légiérió bázisairól kerüljön rendszeresen feltöltésre az utólagos elszámolási rendszernek megfelelően. Az egyes nemzeti anyagokkal történő ellátás a diszlokálás függvényében megvalósulhat:

- a hadművelet kezdetén a központhadtáp raktáraiból;
- az országhatártól történő eltávolodás függvényében a központhadtáp, illetve egyes esetekben a hadsereg ellátó dandár raktáraiból.

A hadsereg repülőerők várható alkalmazása elveit és feladatait figyelembe véve a hadtápbiztosításukra létrehozásra kerülő szervezetek erői és eszközei, továbbá a készenlét ideje lehetővé teszik, hogy azok megfeleljenek a hadsereg repülőerők készenléti idejének, a várható alkalmazásukból fakadó hadtápbiztosítási követelményeknek. A megalakításra kerülő anyagi készletek mennyisége biztosítani fogja az alkalmazásból fakadó harcfeladatok végrehajtását a hadsereg első támadó hadműveletének időszakára. Az anyagi készletek lépcsőzése alapvetően meg fog egyezni az elvonuló szárazföldi csapatok anyagi lépcsőzési rendszerével. Az anyagi eszközök utánszállítása felülről lefelé történő szállítási elv szerint történik az alárendelték szállító eszközei szükségszerű bevonásával.

Az anyagi készletek az alegységtől központhadtáp ellátó dandárig keréken, az alegység-, egység-hadtápok tehermentesítése céljából az alaprepülőtéren földre rakva, továbbá a központhadtáp raktáraiban kerülnek elhelyezésre.

Az ellátás útja az alábbi:

a) harci helikopterezred: – központhadtáp raktárai – központhadtáp ellátó dandár raktárai és csapatrepülő ellátó százada – hadsereg ellátó dandár raktárai és csapatrepülő ellátó százada – harci helikopterezred ellátó század – harci helikopterszázad hadtáp szervezetei – harci helikopterek.

b) vezetést biztosító helikopterek: – központhadtáp raktárai – központhadtáp ellátó dandár raktárai és csapatrepülő ellátó százada – hadsereg ellátó dandár raktárai és csapatrepülő ellátó százada – hadosztály ellátó zászlóalj – hadosztály híradó zászlóalj, illetve hadsereg futár és tábori posta zászlóalj hadtáp szervei – helikopterek.

c) felderítő repülőszázad – front légierő bázis raktárai – felderítő repülőszázad hadtáp szervezetek raktárai – repülőgépek. Az egyes nemzeti anyagok esetében: központhadtáp raktárai – központhadtáp ellátó dandár illetve hadsereg ellátó dandár raktárai.

A hadsereg repülőcsapatok egészségügyi biztosítása alapvetően a hadsereg egészségügyi biztosítási rendszerének megfelelően valósul meg – a hajózó állomány kivételével –.

A sérült és kényszerleszállt hajózók a felkutatás, gyors segélynyújtás után speciális kórházba kerülnek elszállítára, ha a sérülésük ezt indokoltá teszi. Egyéb esetekben a szárazföldi csapatok egészségügyi ellátási rendszerén belül a többi sérültekkel együtt kerülnek ellátásra. A gyors hátraszállítás szükségessége esetén légi szállító eszközök kerülnek igénybevételre.

A sebesültek kiürítésének rendje – a hajózók kivételével – azonos az összefegyvernemi csapatokéval. A repülőterekről a sérültek közvetlenül a hadosztály-segélyhelyekre, illetve a repülőegység-segélyhelyén keresztül a kijelölt kórházakba kerülnek elszállításra. A repülőtereken kívül keletkezett sérültek az összefegyvernemi hadsereg egészségügyi ellátásának rendszerébe kerülnek be. A sérültek ellátása érdekében kiemelkedő jelentősége van a repülőegységek és az összefegyvernemi magasabbegységek segélyhelyei együttműködésének. Az együttműködéssel kapcsolatos feladatok megszabására a hadseregpárancsnok hadtáphelyettese köteles intézkedni.

A hadtápagegységek telepítésénél, áttelepítésénél az alábbi elveknek kell érvényesülni:

a) A központhadtáp és a hadsereg ellátó dandár M hadrendjében levő csapatrepülő ellátó század becsoportosítása, települése, áttelepülése a központhadtáp, illetve a hadsereg ellátó dandár többi egységeivel, alegységeivel együtt egységes terv alapján történik, figyelembe véve a megalakítók ezzel kapcsolatos kötelezettségeit is.

A hadosztály ellátó zászlóaljainál, a híradó zászlóaljknál, továbbá a hadsereg futár és tábori posta zászlóaljknál levő csapatrepülő hadtápbiztosítását végző szervezetek települése, figyelmet fordítva arra, hogy a repülőeszközök kiszolgálása folyamatos legyen.

A harci helikopterezred és a felderítő repülőszázad hadtápszervezetei csoportosítását, telepítését, áttelepítését, a repülőalegységek harci alkalmazásához igazodva kell végrehajtani, olyan számvetéssel, hogy a legkedvezőbb feltételek teremthetők meg a repülőegység, alegység egyszerre több repülőtérről, leszállóhelyről történő harc feladatának hadtápbiztosítására. Ennek érdekében az egység,

alegység hadtápot részlegekre osztva kell telepíteni, a repülőegység, alegység tevékenységi helyei számának megfelelően. A megosztást olyan számvetéssel kell végezni, hogy minden részleg legyen képes a felmerülő szükséglet biztosítására (anyagi, egészségügyi stb.).

A hadtápszervezeteket (alegységeket) a repülőterek vagy leszállóhelyek közelében, ennek centrumától mintegy 3–5 km sugarú körön kívül a reális körülményeknek megfelelően, alapvetően műútra támaszkodva kell telepíteni. A települési helyen tartózkodó hadtápszervezetekből ki kell jelölni a repülő és azt kiszolgáló szervezetek közvetlen ellátását végző csoportot (csoportokat), annak (azoknak) tevékenységét úgy kell megszervezni, hogy a repülőtechnika földreérése után a kiszolgálás azonnal megkezdődhessen. A kiszolgálás végrehajtása után a készletek kiegészítése céljából ez a csoport (csoportok) a kiszolgáló helyről a hadtápszervezetek települési helyére kell, hogy visszatérjenek. A kiszolgálás feszített üteme esetén a készleteket a kiszolgáló helyre kell a hadtápszervezetek eszközeivel szállítani annak érdekében, hogy a kiszolgálásra kijelölt csoport a munkáját ne kényszerüljön félbeszakítani. E feladatokat az állandó harcckészültség időszakában célszerű alaposan begyakorolni, mivel az anyagi készletek tárolására elegendő terepjáró speciális töltő és egyéb kiszolgáló eszköz teljes terjedelemben nem kerül rendszeresítésre, helyette a népgazdaságban fellelhető nagy teherbírású eszközök kerülnek rendszeresítésre és M. esetén lebiztosításra.

Mivel a támadó hadművelet 1-2 napján az anyagi forrásokat elsősorban az alaprepülőtéren meglévő kiképzési készletek képezik, célszerű, ha az egység, illetve az alegység hadtápok legalább 50%-át nem bontakoztatjuk szét, hanem a repülőterétől 3–5 km-re felkészítjük a menet, az új tevékenységi helyeken a kiszolgálási feladatok végrehajtására. A hadművelet kedvező alakulása esetén célszerű a kikülönített részleg áttelepítését a kikülönítés után azonnal megkezdeni.

A hadsereg repülőerők hadtápvezetése szerves részét kell, hogy képezze a hadsereg, magasabbegység csapatai hadtápvezetésének. A hadseregparancsnok hadtáphelyettese, a hadseregparancsnokság csapatrepülő osztály állományába rendszeresített hadtáptisztek bevonásával a hadsereg hadtápvezetési pontján közvetlenül tervezi, szervezi és valósítja meg a hadtápbiztosítást, szoros összhangban a törzzsel és a szolgálatiág-főnökökkel, figyelembe véve a hadsereg repülőerők alkalmazására hozott hadseregparancsnoki elhatározást.

A csapatrepülő-erők hadtápbiztosítása sikeres vezetése érdekében, már az állandó harcckészültség időszakában az összefgyvernemi hadsereg hadtáptörzs köteles rendelkezni minden olyan adatokkal, melyek meghatározói a hadtápbiztosítás folyamatos megvalósításának.

A hadseregparancsnokság csapatrepülő-osztály állományába rendszeresített hadtáptiszteket a CSRP-ság állományából kell keretként átadni és az állandó harcckészültség időszakában a hadsereg hadápszolgálatával együtt a gyakorlatokon a háborús feladataikra történő felkészítésüket lehetővé tenni.

A hadseregparancsnok, illetve a HM által a hadsereg részére vezetett kétfokozatú parancsnoki és törzszvetési gyakorlatokon a harci helikopterezred és a felderítő repülőszázad hadtáp operatív csoportjának éppen úgy részt kell vennie, mint a hadsereg-közvetlen csapatok hadtáp törzseinek.